

Branschrådet för hälsa – folkhögskolor i samverkan

Bakgrund

Hösten 2010 genomfördes en konferens där samtliga folkhögskolor med en hälsoinriktad utbildning var inbjudna. Syftet med konferensen var att utbyta erfarenheter samt lyfta frågan om vad utbildningarna gemensamt skulle kunna göra för att utvecklas och stärkas nationellt som samtidigt lyfter fram kursdeltagarnas kompetens ytterligare.

Att studera på folkhögskola under en utbildningstid på minst ett år och tillsammans i en grupp på runt 20 studerande innebär många fördelar. Arbetsklimatet och undervisningsformen ger många möjligheter. Under året ges kursdeltagarna möjlighet att inte bara fördjupa sig i ämnet hälsa utifrån olika perspektiv utan även praktiskt tillämpa den i olika former. Undervisningsformen ger även stora möjligheter med tid till eftertanke, diskussioner och analyser, något som ur lärandeperspektiv lyfts fram som en mycket viktig faktor (Gustavsson, 2009).

Under arbetets gång upptäcktes mer och mer styrkan i folkhögskolornas hälsoutbildningar. Även om folkhögskolornas hälsoutbildningar har olika namn och till viss del även inriktning kunde vi se att vi hade gemensamma kompetensområden såsom kostrådgivning, personlig träning, massage samt samtalsmetodik som bygger på ett samarbetsinriktat förhållningssätt och med motiverande samtalsteknik som verktyg.

Processen som följde ledde till att Branschrådet för hälsa – folkhögskolor i samverkan bildades i januari 2012. Från och med våren 2013 kommer branschrådet erbjuda kursdeltagare som genomfört en hälsoinriktad utbildning på minst ett år på någon av branschrådets medlemsskolor möjligheten att certifiera sig till kostrådgivare, massör och/eller personlig tränare.

Varför ett branschråd för hälsa?

Syftet med Branschrådet för hälsa är att tydliggöra och höja kvalitén inom folkhögskolornas hälsorelaterade utbildningar vilket stärker kursdeltagarnas konkurrenskraft inom hälsobranschen. Rådet har till uppgift att kvalitetssäkra, samordna och utfärda certifieringar inom tre områden: kostrådgivning, massage och personlig träning (PT).

Hur blir man certifierad?

För att certifieras krävs att personen har ett intyg på genomförd hälsoutbildning på minst ett år från någon av branschrådets medlemsskolor. Ansökan som görs på speciell ansökningsblankett lämnas till den skola vilken den sökande genomfört sin utbildning på. Den sökande kan välja att certifiera sig inom ett eller flera områden. På respektive skola finns det lärarteam som av Branschrådet för hälsa är godkända att utföra certifieringen. Certifieringen innehåller en praktisk tillämpningsdel samt en skriftlig reflektion och

analysdel. Den sökande skickar in den skriftliga delen till den folkhögskola som ansökan gjorts på. Den skriftliga delen bedöms och godkänns utifrån en av Branschrådet för hälsa gemensamt utvecklad bedömningsmall.

Kompetensbeskrivningar

Branschrådet för hälsa har utvecklat en gemensam kompetensbeskrivning, en form av standard för respektive certifiering. Kompetensbeskrivningen fokuserar på resultatet av lärandet (learning outcomes), det vill säga vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som den certifierade förväntas inneha. Detta bygger på, och är i linje med, det europeiska kvalitetsramverk, EQF, som ska fungera som ett översättningsverktyg och göra utbildningssystemen och kvalifikationer från olika länder i Europa lättare att läsa och förstå. Genom att lägga fokus på resultatet av lärande gynnas både den certifierade och presumtiva arbetsgivaren. För den certifierade ger det en möjlighet att tydliggöra sin kompetens och har på så sätt något att förhålla sig till. Kompetensbeskrivningarna kan även underlätta vid val av kompetensutveckling. För en presumtiv arbetsgivare ökar möjligheten till att hitta den kompetens som eftersöks.

Gemensamt för de tre certifieringsområdena, kostrådgivning, massage och personlig träning, är att den sökande:

- har genomgått en hälsoinriktad folkhögskoleutbildning om minst ett år på en av de av Branschrådet för hälsa godkända medlemsskolorna. Den sökande innehar såväl övergripande som specialiserade teoretiska kunskaper samt praktiska färdigheter inom adekvata ämnesområden såsom anatomi, beteendevetenskap, folkhälsa, fysiologi, kost och näringslära, samt träningslära. För detaljerad beskrivning se intyg från aktuell folkhögskoleutbildning.
- har genomgått grundläggande utbildning i samtalsmetodik som bygger på ett samarbetsinriktat förhållningssätt med motiverande samtalsteknik som verktyg. Metoden utgår från att alla människor har inneboende resurser för att hantera och lyckas med sina utmaningar eller för att genomföra en förändring.
- arbetar och följer de av Branschrådet för hälsa – folkhögskolor i samverkan fastställda värdegrund och etiska regler för yrkesutövandet.

Branschrådet för hälsas upprättade värdegrund och etiska regler finns beskrivna i ett separat dokument och skall leda till ökad säkerhet och trygghet för kunden.

Certifieringsprocess

Syftet med certifieringen är att så långt det är möjligt säkerställa att den certifierade innehar de kvalifikationer som respektive kompetensbeskrivning innebär. Därför är certifieringsuppgiften kopplad till kompetensbeskrivningen. Uppgiften är konstruerad på ett sätt som innebär att den sökande i sin skriftliga redovisning beskriver, redovisar och motiverar sin praktik på ett sätt som indikerar att de uppnår kraven utifrån kompetensbeskrivningen. För att säkerställa att samtliga certifieringar bedöms utifrån samma kriterier används en av Branschrådet för hälsa gemensamt utvecklad bedömningsmall.

Kvalitetssäkring

Branschrådet för hälsa strävar efter hög kvalitet och trovärdighet. Genom skapandet av Branschrådet av hälsa, och därmed också ett samarbete mellan olika folkhögskolor med hälsoinriktade utbildningar, har vi möjligheten att lyfta fram och samordna olika kvaliteter. Genom att branschrådet tillsammans utvecklat och utformat en certifiering ökar det möjligheten till att upprätthålla en hög kvalitet. De gemensamt upprättade kompetens- och certifieringskraven innebär att varje utbildningsanordnare har kravet på sig att deras utbildning når upp till dessa. Certifieringsprocessens utformning med gemensam bedömningsmatris har också till syfte säkra kvaliteten. Branschrådets strävar efter att kontinuerligt arbeta med kvalitetssäkring på olika sätt. Samtliga certifieringar dokumenteras.

Referenser och källor

Gustavsson, Bernt (2009). *Utbildningens förändrade villkor*. Liber AB
Sveriges ramverk för kvalifikation, <http://www.eqfinfo.se/>, 20120522
The European Qualifications Framework (EQF), http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/eqf_en.htm, 20120522